

Bojan Bosiljčić

Copyright © 2011, Bojan Bosiljčić
Copyright © 2011 ovog izdanja, LAGUNA

Sadržaj

Priča.....	13
Druga priča.....	103
Vankuverski ekvinocijum.....	349
Višegradski ekvinocijum.....	353
Beogradski ekvinocijum.....	355
<i>Gran finale secondo</i>	357
Ljiljana Šop: Žrtveni povratak u svoj pakao.....	361
<i>O autoru</i>	369

*Maglovit mir nam nosi ova zora
Od bola sunce svoju glavu skriva
 Koješta još ispitati se mora
Da nekriva razaznamo od kriva.
Vilijam Šekspir, Romeo i Julija*

Sve ličnosti ove knjige, i svi događaji,
izmišljeni su. Samo je zemlja bila stvarna.

B. B.

Noćas sam, u predasima vetra, čuo talase sa reke. Obišao sam Marinu – često to radim: hodam u krug po stanu i samo zavirim u njenu sobu – već je spavala. Tiho sam zatvorio vrata; samo da móre prestanu što pre. Otišao sam do prozora: košava je po ulici vrtložila papire i prašinu. I tada sam čuo talase. Površina crne vode, izbrazdana odsjajima svetlosti sa ukotvljenih brodova, komešala se i penila. Vetar je pronašao dobar smer.

Marina se često budi noću, oblivena znojem. Čujem već prvi njen krik, u dva koraka stignem do sobe, ona viče: „Mama!“, i ja je grlim: „Ništa, Marina, ništa. Samo san.“ Stegne me i ćuti. Bez reči legne, i ja sedim pored nje milujući joj rame, ruku, lice, sve dok ponovo ne zaspi. Tiho izađem, koračam po sobi, palim svetlo, pa ga gasim. Kuvam čaj i dodajem rum.

Novembarski vetar ne uznemirava jedino savsku vodu; kao da se i u meni, tokom tih beskrajnih, hladnih noći, nešto milimetarski pomera. Čujem to krckanje temelja, nazirem raspuklinu unutarnjeg zida duž koje ću se podvojiti.

Juče sam Marini otkrio ideju o pisanju romana. Sedeo sam do nje, sa šakama položenim na kolena. Kako su joj samo oči zasijale!

„Bit će o mami i tebi, zar ne?“

„Naravno, o čemu bi drugo bio?“ Podavijenih nogu, Marina je ćutke sedela na trosedu u dnevnoj sobi. Piljeći u prazan

prostor, uvertala je konac koji je virio iz ćebeta. „Divno bi bilo“, rekla je ne pomerajući pogled, „da mama opet bude kao živa.“ Pogledala me: „Ti to možeš, zar ne, možeš?“ Trepnuo sam. „Uvijek su mi u školi, tamo... govorili: 'Kako ti je lijepa mama.'“

„Da“, reko, „mislim da mogu. Mislim da je i vreme.“ Odgurnula je ćebe i spustila noge na pod. Imala je mala stopala tankih prstiju. Sada je bila u čarapama, ali ja sam znao ta stopala.

„Moraš početi odmah“, rekla je, „odmah. Ja ću sve da pročitam, čim napišeš. Kako će početi? Onda kad ste se upoznali? Gdje sam ja tad bila? Bila sam mala, pa da! Hoćeš tako početi?!“ Osmehnuo sam se i dodirnuo joj ruku:

„Priče imaju svoja pravila, Marina. Ova priča ne počinje tako.“ Trepnula je:

„Kako... kako ne? Pa kako bi počela?“

Stao sam do prozora i posmatrao kako se na drugoj obali pale i gase svetla po stanovima. Na hladnom staklu ostajao je, zgusnut, moj dah.

Evo, Marina, ovako:

PRIČA

I

(1)

Žbam! Žbam! Žbam! Žbam! Žbam! Nenad Palčić je tukao, raskrečen, usredsređen.

„Udri, Palčo! Udri, Palčo!“ navijao sam skačući oko njega.

Leto je ulazilo u glavni kolosek. Bio je početak jula, i automobili su krkljali i bacali dim ka nama. Bilo je toplo, i lepljivo, tu, na krovu moje zgrade, gde smo Palča i ja vadili dušu iz tepiha. Zakačio sam se nogama za šipku ljuljajući se kao šišmiš.

„Šta je, Palčoni, zamor materijala, ha?!“

Bacio je praher i obrisao znoj i prašinu sa čela:

„Dosta je bilo, Borko“, odmahnulo je rukom.

Obrnuh se i skočih dole.

„A ne, nikako“, grabio sam praher, „mora on još da dobjije!“

Palča me vukao za ruku pokušavajući da me namami u hlad.

„Dosta, Borko, dosta je bilo, i tepisi su ljudi, nemoj!“
Žbam! Žbam! Žbam!

„Do poslednjeg zrna, Palčo, do poslednjeg zrna!“

Nastavio sam da tučem i Palča se okrenuo od mene. Seo je u hlad glavnog dimnjaka i počeo da se češka po glavi.

Za nama je bio junski ispitni rok 1979. godine. Ali su ispitni uglavnom još uvek bili *pred* nama. Palča, genije za matematiku, još je nešto i dao na ekonomiji. Černi i ja smo doživeli potop.

Izmoždjeni noćnim terevenkama širom grada, kako smo pa i mogli da prođemo? Bio je to naš debi na studijama, prvi ispitni rok posle srećno prebrođene gimnazije, i roditelji su strepeli više od nas. Pokazalo se da su imali i zašto. Sada je trebalo preživeti tepih. Ugažen, mlohav, on je pred majkom bio iskupljenje za junski fijasko. Udarim još nekoliko puta ali je prašina nezadrživo kuljala. Bacih praher na beton. Tepih je nepomično visio. Okrenuo sam se.

Naslonjen na limenu oplatu ograde, Palča je buljio u dvorište. Neka muva mu se šetkala po leđima, i on je nije terao. Pomislih: kako muve preživljavaju u gradu? Mahnuo sam rukom i muva se dade u beg.

Zgrada ima šest spratova, i tu, gde, zavučeni iza glavnog dimnjaka, Palča i ja uspostavljamo pravilan ritam disanja, automobili se više ne čuju. Duboko dole, pečurkasto čuče kržljave dvorišne kućice. Pravo pred nama, uspavana u toj vrelini, zgrada osnovne škole u koju smo zajedno išli. Leto je, i krovna terasa sa koje je davno, na jednom velikom odmoru, neki nestašni klinac skoro zviznuo u dvorište, među nas, sada zvrji prazna. Još uvek su na njoj dve klackalice, ljuljaška, tobogan – rekviziti iz Pompeje. Daleko napred, preko škole i venca oljuštenih kuća, severno nebo, glatko i plavo. Okrenem se tih par koraka iza dimnjaka i provirim

ka ulici: upljuvane zgradurine, sunce, tutnjava, čađ. Krckava pukotina između svetova, senka centralnog dimnjaka, ljulja se na vrelom vazduhu kao mreža za spavanje. Musavi crnac što čami u njoj, to sam ja, Boris Đak, devetnaestogodišnji omanjivač prve godine prava, zadihani tresać tepiha i vrsni poznavalac Hermana Hesea koji u ovoj terasastoj tački kosmosa upravo prepoznaje Demijanov svetlo-tamniku-na-pola-presecajući hodnik i uočava svu varijabilnost literarnih metafora podložnih, eto, njihovim prašnjavim mutacijama.

Žurno se vraćam u severnu blagost starog dvorišta. A tamo: Palča stoji, Palča se češe, Palča zuri u naherene kuće, kaže:

„Ovde se nijedna cigla nije pomerila.“

Priđem do ograde i naslonim se laktovima. Pogodim u sasušen ptičji izmet.

„Ulica se“, kažem, „non-stop menja, ne možeš da je prepoznaš s jeseni“.

Palča gleda na dvorište: „A ovde – ništa.“

„Farbaju zgrade, sužavaju trotoare, proširuju most...“

„Pazi, molim te, onaj slivnik...“

„Menjaju rasvetu...“

„I konopce za veš...“

„Nabili su nam i onaj nesvrstani obelisk...“

„I mačke, i cveće...“

„Automobili skaču jedan preko drugoga...“

„I škola je ista kao kad smo mi...“ Palča se okrenuo prema meni: „Borko, jesi se nekad popeo na školski krov?“

Pogledao sam tamo:

„Nisam“, kažem.

„Ni ja“, kaže Palča. „Čudno.“ Vrteo je glavom i češao leđa: „Čudno.“

Protrljah laktove i govanca otpadoše.
 „Možda tamo uopšte nema vrata?“
 „Ima“, kaže Palča. „Viđao sam decu gore.“
 „Znam“, kažem, „i ja sam“.
 Palča me gleda.
 „Borko, zašto se nikad nismo popeli na školsku terasu?“
 „Ne znam, Palčo“, kažem stružući izmetine sa pleha.
 „Valjda smo imali preča posla.“
 „Znam“, kaže, „ali bih voleo da smo bar jednom našli razlog, vidiš“, pokazivao je rukom, „vidiš kako je lepo gore, mislim, lepo je kad si *iznad*, trebalo je, Borko, trebalo je da se popnemo na taj krov, a sad smo završili školu, i drugu školu...“
 Ućutao je i zaošijao ruku na leđa:
 „Počeši me tu, levo...“
 „Tu?“
 „Još levo... tu!“
 Jedan golub je sleteo na ogradu školske terase.
 „Palčo, nikad nije kasno da je osvojimo.“
 Pogledao me je.
 „Misliš da bi to bilo u redu? Prepoznaće nas tetkice, Borko, zadesiće se i neka dokona učiteljica, smejaće se, Đak i Palčić se penju na terasu da se ljuljaju i klackaju...“
 „Kazaćemo da nameštamo antenu.“
 „Na krov škole?“
 „Ne, na *ovaj* krov, ali vršimo daljinsku kontrolu.“
 „A da kažemo da puštamo zmaja?“
 Klimnuo sam:
 „Može i to.“
 „Ko će da bude zmaj?“
 Zamislio sam se:
 „Voleo bih da budem zmaj, Palčo; ta tišina, ta sloboda, ta visina. Lepo je leteti.“

Pogledao me:
 „Ti ćeš biti zmaj, Borko, i ja ću te puštati niz vetar!“
 Okrenuli smo se licem u lice i namestili dlanove:
 „*Jeb jeb nenadjeb,*
gluvi sat opasni brat,
i u vatru i u vodu.
Za koga? Za svoga!
Do moga!!
I neka crknu svi naši dušmani!
Amin!“
 Pljes! Dogotovismo standardnu zakletvu.
 Utom: Bum! Na ulici se nešto dešavalo. Lišismo se dimnjačkog skrovišta.
 Dole, jedna crvena buba odvalila je otpozadi branik nekog renoa i vozači su ispadali napolje da se čupaju za gušu. Ostali vozači su besomučno tulili, sunce je peklo i nigde nije bilo izlaza. Čekali smo da vidimo šta će se desiti. Ništa se nije desilo. Samo su se drali jedan na drugoga. Zato baš i nisu morali da izlaze iz svojih konzervi. Palča je vrteo glavom:
 „Koja je to tuga: beogradski vozači...“
 „Aha“, složio sam se.
 Černi, Palča i ja naučili smo da vozimo u trinaestoj. Od petnaeste smo očevima krali kola. Černi je terao napola raspadnutog fiću, Palča solidnog tristaća a ja sam se šepurio u novom, srebrnosivom ford-taunusu. Bio sam mali i gurao sam jastuk pod sebe da bih bolje pratio saobraćaj. Jurili smo noću gradom, svi ti semafori, ulice, raznobojna svetla šibali su pored nas kao holivudski dekor a mi smo bili tempirani, mi se nismo štedeli. Čudno je što smo ostali živi. Ali ostali smo.
 Kako je ko od nas punio osamnaestu tako smo, automatski, stizali pred milicajsku komisiju. Palča i ja položismo iz

prve, Černi je jednom pao. Ulazeći iz nekog sokaka u veliku ulicu, malo je ujeo trotoar. To je kraći put, jasno. Kad su stigli nazad na poligon, službenik sa prednjeg sedišta je primetio: „Momče, na onom trotoaru si oborio pešaka.“ Černi ih je pogledao, obojicu. Sledeći put je pripazio i tako smo nas trojica najzad legalno pojurili Gradom sve čekajući da nas neko zaustavi jer smo sada imali šta da mu pokažemo. Dugo nas, međutim, niko nije zaustavio... I sad smo, nezaustavljeni, stajali i blenuli na podusparene ulice. Desno, niz vidik, zlatno se ljeskala reka. Preko nje, ličeći na isplažen jezik Grada, ka drugoj je obali palacao most. Pljes! Palča je terao muvu sa čela.

„Borko“, govorio je zagledan u odsjaj sa vode, „koji je danas?“

„Šta 'koji?'“

„Datum...“

Prebrojao sam prste leve ruke. Bilo je dovoljno. „Peti“, rekao sam.

Stajali smo i ćutali. Uzdrmani kamionima autobusima automobilima zidovi su sitno vibrirali. Tabani počese da bride. Otvoren žablji mišić. Struja niske voltaže. Uslovni releks. Želja. Snaga. *Želja*. Pogledali smo se.

„Ne misliš li da je vreme...“

„Mislim“, rekao sam.

Palča poskoči:

„Hej! Haj! Hura, hura! Juriiiiiiš!! Idemo na more! Idemo na moreeeee!!“

Skakali smo oko tepiha kao u indijanskom ritualu moleći božanstva da nas zaštite na putu. Odjednom, Palča stade kao ukopan.

„Gde je Černi?“

Osvrtao se tražeći pogledom Černijev balkon. Palča i ja stanovali smo u istoj ulici, Černi iza čoška, na samoj Varoš

kapiji. Sa moga krova nije se video njegov balkon. Ali ja sam bio na domaćem terenu, znao sam mesto odakle ćemo ga ugledati.

„Dodi!“ rekao sam i Palča me je pratio.

Neka cigla je bila blizu i, zajedno sa ogradom svetlarnika i motkom nečije antene, poslužila je da se naša znojjava, prašnjava tela uspentraju tih metar i po koliko ih je delilo od ravnog, glavobolnog krova susedne zgrade, sa kojeg se Grad otvorio kao blenda u noći, zevnuo na nas, besan, ras-kalašan, sa svojim uzvitlanim rečurdama, sa svojim pticama i ostrvima, sa prozorima prozorima prozorima i svojim balkonima od kojih jedan u ovom času – zzzuuuum! – zadobija na važnosti i prema kome, uprkos svim auspucima motorima sirenama, leti i odjekuje Palčin i moj skandirani poklič: „Ja-goš Čer-ni!! Ja-goš Čer-ni!!“

Kao da je čučao iza vrata, iskočio je, čupavac iz kutije, i stao da mlati glavom levo-desno, trudeći se da odredi odakle stiže eho njegovog imena.

Izletevši na balkon, uočio sam ih daleko gore, na nekom krovu, izmešane sa antenama i dimnjacima, kako skaču i mlataraju rukama. Ludi Palča, ludi Borko! Kao da vise na koncima, i neka ih ruka cima prema nebesima. Znao sam koji to krov može da bude. Mahnuo sam, natukao patike i sjurio se dole.

Černi je uleteo na terasu kao palestinski komandos. Palča i ja skočismo na njega.

„Idemo na more, Černi!“

„U-ha! U-ha! Juhuuuu! Opalac“, huktao je i boksovao tepih.

Zagrlili smo se, sva trojica, i tako vezani skakali u krug.

„Idemo na mo-re! Idemo na mo-re!“

Sa okolnih streha zalepetaše golubovi. Neke žene izađoše na balkone. Prostirući veš u dvorištu, bakica sa mara-mom u rukama zastala je i pogledala gore. Naši glasovi su ulazili u rezonancu. Šiljak tornada koji vitla gradom. Ništa mu nije sveto.

Automobile kao mrve sa stola: FLJUS! u reku. A reku u čvor. Vrapci su izletali iz pukotina zidova i bežali dalje. Zgrade su lelujale i ljudi su ispadali kroz prozore.

Sa krova u srcu Grada startovao je sad već sasvim usklađe-ni troglas čija je snaga rasla: treskajući pljoštimice po stam-be-nim četvrtima, bulevarima, parkovima, skidajući paučinu sa ljudskih lica, mrseći žice dalekovoda, utiskujući u gnjile grad-ske uši: Nenad Palčić, Boris Đak i Jagoš Černi polaze na put!

(2)

„DAME I GOSPODO, VOĐEN NEPOGREŠIVOM RU-KOM ILUZIONISTE, FAKIRA I HODAČA NA ŽICI BEN ABDULE ČERNOG, SADA ĆE PRED VAŠIM ZAPANJE-NIM OČIMA OVAJ ŠATOR USKRSNUTI U SVOJ SVO-JOJ VELIČINI!“

Žuti, šupljikavi šator ležao je kao odrana koža nekog gmaza na travnjaku Černijevog dvorišta. Naša kuća u na-rednih mesec i koliko dana. Nismo nikad bili skauti, posta-avljanje šatora bilo je nerešiva enigma. Černi je bio prvi koji će probati da ga podigne; šator je pripadao davnim danima planinarenja starog Černija. Tradicija je nalagala svoje. Uzeo je šipke i upuzao unutra. Palča je na sav glas imitirao cirkuskog konferansijea. Deca su netremice posmatrala. Iznutra se čulo „škljoc!“ i svi smo zastali.

„Stoji!“, viknu Černi. Bio je postavio tri noseće šipke, ša-tor ni izdaleka nije podsećao na sebe, ali nekako se mora početi.

„Tras!“, sve se srušilo na Černijevu glavu. Ja sam odme-ravao rupe na tkanini i odsecao potrebne komade širokog flastera, Černi je psovao a deca su vrištala od smeha. Dan pred put, mi nismo znali da razlikujemo vertikalne od po-prečnih šipki.

Ali sve na kraju dođe na svoje. Zakrpismo rupe, priveza-smo konopčice i u kanalu Černijeve garaže, ispod uspavanog fiće, potražismo masnu vreću koja će u sebe primiti šesnaest drvenih kočica istesanih našom rukom. Sklopili smo Žuću, relativno spretno ga smotali i još relativnije nabili u njego-vu vreću. Dobili smo dom.

(3)

Iz sna me je trglo lupanje na vratima i neki strašni glas koji je objavljivao: „Kafa!! Kafa!!“

Udarih pesnicom po vratima kupea:

„Nosi se, bre!“

Bili smo u turističkoj klasi spavaćih kola *Jugoslovenske železnice* pa nam kafe kuvar nije ušao u krevet. Stajao je pred zaključanim vratima i drao se hvaleći svoju kafu. Oda-lamio sam još jednom po vratima, ovog puta jače.

„Ne pijemo kafu!“

Otišao je dalje, njegova lupa i vikanje su se udaljavali niz hodnik. Ali od spavanja više nije bilo ništa. Prihvatih se police na kojoj je kaljav, gumiran, čučao Žuća i skočih na pod. Otkoračah do prozora. Neka crvena kuća je osta-la iza nas, i neki bunar, sve je ostalo. Hodao sam po kupeu.

Multiplikovano kretanje: ja u odnosu na voz, voz u odnosu na Zemlju, Zemlja u odnosu na Sunce, Sunce sa celom galaksijom u odnosu na vasionu, vasiona u odnosu na crne rupe koje, razjapljenih usta, već čekaju na nas. Radovao sam se što mogu da učestvujem u tom opštem kretanju. Dorskakutah do kreveta i stadoh da drmam Palču.

„Ustaj, Palčo, crne rupe nas čekaju!“

Nije davao znaka od sebe. Uspravio sam se.

„Černi“, cimao sam ga za rame i za kuk, „imamo leš u kupeu!“

Pogledao me je kao junak crtanog filma.

„Baci ga odmah kroz prozor, u stanici je zabranjeno.“

Okrenuo se na drugu stranu. Odlučih da se umijem. Skinuo sam poklopac sa lavaboa, odvrnuo česmicu i čekao: ništa se nije dogodilo. Spustio sam poklopac i izašao u hodnik. Ranoranioci su, budni, začušljani, sa iščekujućim pogledima, već stajali kraj prozora. Svi su držali u rukama po plastičnu čašu sa kafom. Mehanizmi decenijama štelovani po kancelarijama nisu se lako predavali. Gnjecavi miris ishla-pele kafe lebdeo je hodnikom. Vratih se u kupe.

„Černi“, drmao sam ga, „ja ne smem da izađem, Černi, hajdemo zajedno, molim te!“

Černi je krkljao, i Palča, čuo sam sve te zvuke, i voz je kloparao i prazne vešalice su zveckale u plakaru. Ustali su, gundajući, i tako smo, čupavi i unezvereni, banuli među sav onaj uredan svet. Umivaonik na kraju hodnika je radio. Napravismo potop. Palča se pljuska po grudima, prao vrat i uši.

Mokri do pasa, vraćali smo se ka kupeu i peškirima. Ljudi su se sklanjali pred nama. Na pola puta nas je presreo kafedžija:

„Momci, kafa!?!“, dreknuo je kao kaplar. Prošli smo pored njega.

Zatvorismo vrata kupea. Sada smo imali svoj prozor. Palča je seo na krevet i položio šake na kolena. Černi je stajao kod stakla, laktom naslonjen na krevet, i zurio u horizont. Čekali smo. Njegova blizina se osećala. Nešto u boji neba, u svetlosti. Duboko dole, neki magnet je radio. Amebe, rakovi, ribe, jegulje, ježevi, meduze, zvezde. Uzavrelo klupče, jezgro života. Kretnje njihovih tela, uzajamna energija, survavanje, klizanje, propadanje; staklaste oči, tamne, sve tamnije dubine, gladna usta većih koja gutaju manje. Znao sam da je blizu. Palča je ustao. Tri glave se pomiču napred, i jedna ruka, moja ruka, Černijeva, Palčina, ne znam više koja, spušta prozorsko staklo, i slani vazduh udara u naša lica. Zaroniti! Bljesak harpuna u mrkloj dubini, pukotina u bljuzgavom, planktonskom tkivu kroz koju ćemo neokaljani proći.

Krivina je bila duga. I kad smo se najzad probili i vidik pukao pravo i nedostižno, kopno je pokazalo svu svoju trošnost.

Povinujući se neumoljivosti koloseka, pred nama se lju-ljalo – *more*.

(4)

Koparska železnička stanica bila je osunčana kao teren za golf kad se naša vakuumska stopala dohvatiše tog asfalta. Palča je bacao stvari kroz prozor – torbe, koferi, šator, moja gitara, patike vezane pertlama. Černi i ja: drži tamo drži ‘vamo, kao lovci na leptirove, pohvatismo sve to. Autobuski red vožnje bio je na drugom kraju stanice, kod poslednjeg perona.

„Strašno volim“, reče Palča posmatrajući klimatav Černijev hod preko brisanog prostora, „da ga gledam kad mora nešto da *radi*“.

„Aha“, rekao sam, „nije štos gledati vrednog; ali Černi...“
 „Sam je tražio da bude referent za putovanje“, reče Palča muvajući kočice koji su ga žuljali. „Strah ga da ti i ja ne pogubimo karte...“

Zabacio sam glavu i posmatrao mrtve ventilatore na krovu.

„Pa pogubili bismo ih, znaš i sam.“

„Vrlo verovatno.“

Neke vitke, mlečno bele Francuskinje sa ogromnim ruk-sacima na leđima prodoše tik pored nas. Černi se vratio.

„Autobus za Novigrad kreće za pet minuta.“

Gledao sam u ventilatore.

„Za Novigrad?“, proveravao je Palča. „Zar Novigrad nije pre Poreča?“

„Šesnaest kilometara“, odmahivao je Černi.

Zavalih se udobnije.

„Misliš“, reče Palča, „možemo od Novigrada do Poreča peške?“

„Lokalni saobraćaj“, reče Černi, „svaki minut – autobus.“
 Toliki ventilatori a nijedan ne radi.

„Kad ima autobus za Poreč?“, upitao sam.

„Kroz dva sata, ulcinjski.“ Černi je cupkao. „Ustajte, otići će nam ovaj ovde.“

„Neka ode“, rekao sam.

„Zašto?“, širio je ruke Černi, „zašto bismo pustili autobus da ode?“

Ventilatori su bili beznadežna stvar. Pogledah Černija.

„Pustimo majstora“, rekoah vadeći gitaru, „neka ide u svoj Novigrad“. One dve Francuskinje su se vraćale i sa interesovanjem gledale ka instrumentu. Namignuo sam im i one se nasmejaše. Lepi zubi, lepe usne. Udarih akord. „Mi možemo da pričekamo pravi autobus, zar ne?“

Palča je bio u nedoumici. Černiju su se krutili brkovi.

„Borko“, hvatao me za vrat od gitare, „Borko, da li bi stvarno više voleo da se valjaš po podu kao ludi hipi, ili ćemo ovog časa da krenemo u daljinu, kao američki pioniri, ka novom horizontu, Borko, kao Fileas Fog, kao jato lososa, kao asteroidi, a, Borko!?“ Cimao mi je gitaru iz ruku: „Ustaj!“

Pogledao sam Palču i on slegnu ramenima. Pa, sad, ko preuzima odgovornost taj ima pravo i da naređuje. Uz to, Černi se nedavno vratio odavde. Mesec dana fakultetske prakse u Novigradu, gde su studenti geodezije iz Beograda već godinama premeravali zemljište, valjda ga je nečemu naučilo. Namignuo sam i Palča se odlepio sa šatora. Francuskinje produžiše. „Škljoc!“, učini bravica gitarskog kofera. Bacih torbu na rame. Autobus je bio tamo.

(5)

Ukočeni kao voštane lutke, promiču pored prozora ofucani listovi agava. Stare jadnice, trunu pored puta po kome mi jurimo u bolju budućnost. Moraš, kao agava, imati baš veliki peh da poludeli geodeta, od tolikog reljefa, proseče put tik pored tebe. Munem Černija u rebra; to je moj prezir prema njegovoj rušilačkoj struci.

Jesenas, na upisu, Černi je hteo na građevinu, ali su prolaz imali samo vukovci. Pošto su brkovi bili sve što je Černi imao zajedničko sa Vukom Karadžićem, izbor je pao na geodeziju. „Važno je znati šta hoćeš“, čestitali smo mu upis Palča i ja. „Sve je to isto“, odgovorio je Černi.

„Malo bi, znaš“, kaže gurajući moj lakat nazad, „bilo komplikovano zaobilaziti agave“.